

Ekonominės raidos scenarijus 2023 m. gruodis

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Švelnus ekonomikos nusileidimas šiomet, 2024 metais grįžtant prie augimo

BVP palyginamosiomis kainomis raida, proc.

Esminės žinutės

- Šiomet ekonominį aktyvumą slopina **didelis išorės aplinkos nestabilumas**, Rusijos karo prieš Ukrainą ir konflikto Artimuosiuose Rytuose keliamas globalus ekonominis neapibrėžtumas, sugriežtintos monetarinės politikos poveikis vidaus ir užsienio paklausai.
- Realus BVP projekcijos nekeičiamos: **2023 m. BVP sumažės 0,4 proc., o 2024 m. augs 1,7 proc.** Numatoma, kad nominalus BVP šiomet padidės 7 proc., o 2024 m. - 4,5 proc.
- **Vidutinė metinė infliacija šiomet sudarys 8,8 proc., o 2024 m. sulėtės iki 2,8 proc.** Palankesnę kainų raidą lems kritusios energijos kainos, pasaulinių tiekimo grandinių normalizavimasis bei sugriežtinta monetarinė politika.
- **Trumpuoju laikotarpiu atlyginimų augimas išliks spartus:** 2023 m. jis sudarys 12,5 proc., o 2024 m., darbo užmokesčiui nuosaikiau augant privačiajame sektoriuje, sieks iki 7,6 proc. Tiek šiomet, tiek kitais metais darbo užmokesčio augimas **reikšmingai viršys kainų augimo tempą.**
- **Darbo rinkos būklė išlieka gana gera** - užimtų gyventojų skaičius šiomet padidės 1 proc., o nedarbas sudarys 6,6 proc. Numatoma, kad 2024 m. nedarbo lygis išliks stabilus.
- Prislopinta užsienio paklausa ir iššūkiai dėl kainų konkurencingumo šiomet ribos eksporto augimą. Atsigaunant išorės paklausai, **2024 m. tikėtinas eksporto atsigavimas** - numatomas 4,5 proc. augimas.

Pagrindiniai rodikliai

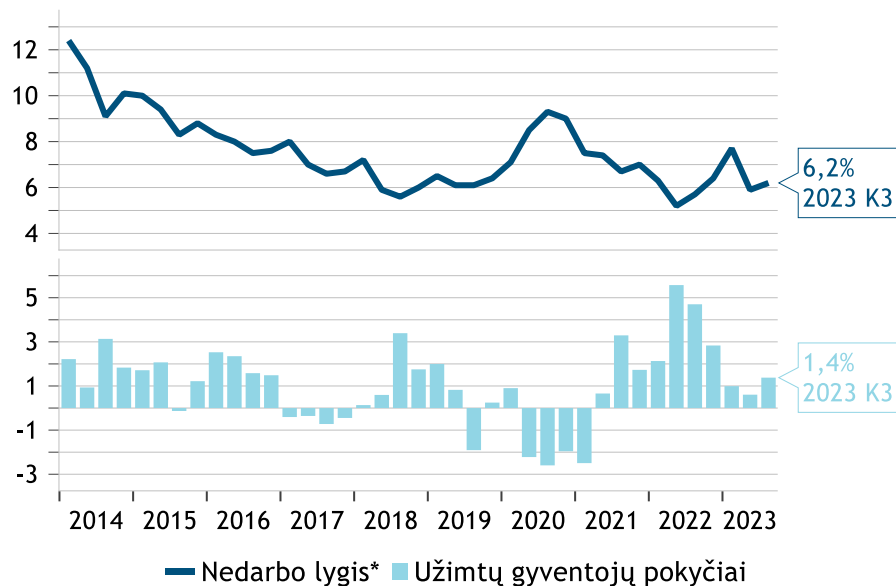
RODIKLIO PAVADINIMAS

	2022	2023P	2024P	2025P	2026P
BVP (to meto kainomis), mln. Eur	67 399 ↑	72 146 ↓	75 427 ↓	79 446 ↓	83 622 ↓
BVP (palyginamosiomis kainomis) pokytis, proc.	2,4 (1,9) ↑	-0,4 (-0,4)	1,7 (1,7)	2,9 (2,9)	2,9 (2,9)
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	18,9	8,8 (9,0) ↓	2,8 (2,9) ↓	2,4 (2,4)	2,3 (2,3)
Investicijų (palyginamosiomis kainomis) pokytis proc.	3,6 (2,6) ↑	9,0 (7,5) ↑	3,5 (3,5)	5,4 (5,4)	5,4 (5,4)
Eksporto (palyginamosiomis kainomis) pokytis, proc.	12,2 (11,9) ↑	-4,4 (-4,5) ↑	4,5 (4,5)	5,2 (4,5) ↑	5,2 (4,5) ↑
Importo (palyginamosiomis kainomis) pokytis, proc.	12,4 (12,3) ↑	-4,9 (-6,6) ↑	5,4 (6,0) ↓	5,8 (5,1) ↑	5,8 (5,1) ↑
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), proc.	5,9	6,6 (6,9) ↓	6,6 (6,6)	6,4 (6,4)	6,3 (6,3)
Užimtųjų skaičiaus pokytis, proc.	3,8	1,0 (0,0) ↑	0,3 (0,3)	-0,1 (-0,1)	-0,2 (-0,2)
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, proc.	13,3	12,5 (12,1) ↑	7,6 (6,5) ↑	5,0 (5,0)	5,0 (5,0)
Darbo užmokesčio fondo pokytis, proc.	16,1	14,3 (12,8) ↑	7,9 (6,8) ↑	4,9 (4,9)	4,7 (4,7)

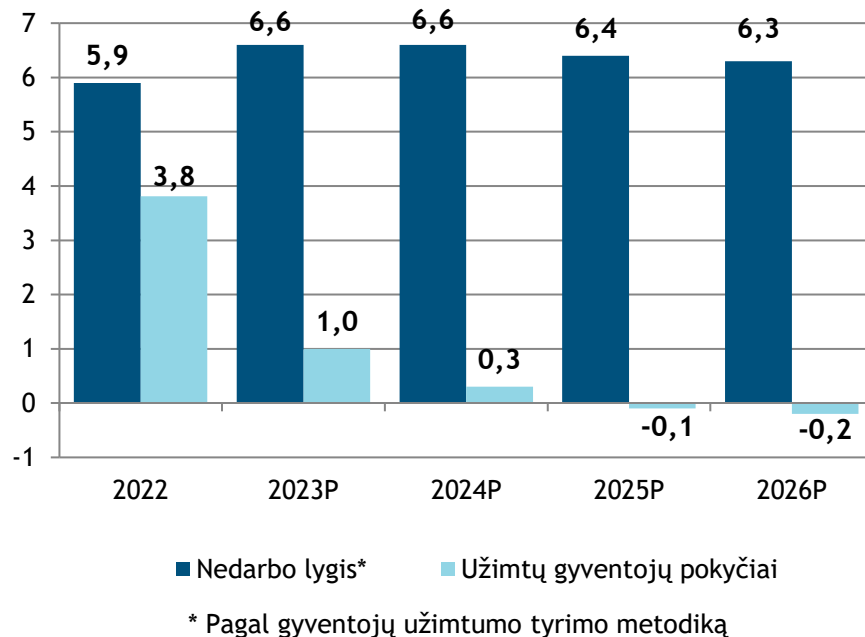
Darbo rinka išlieka atspari

Nedarbo lygis ir užimtų gyventojų pokyčiai, proc.

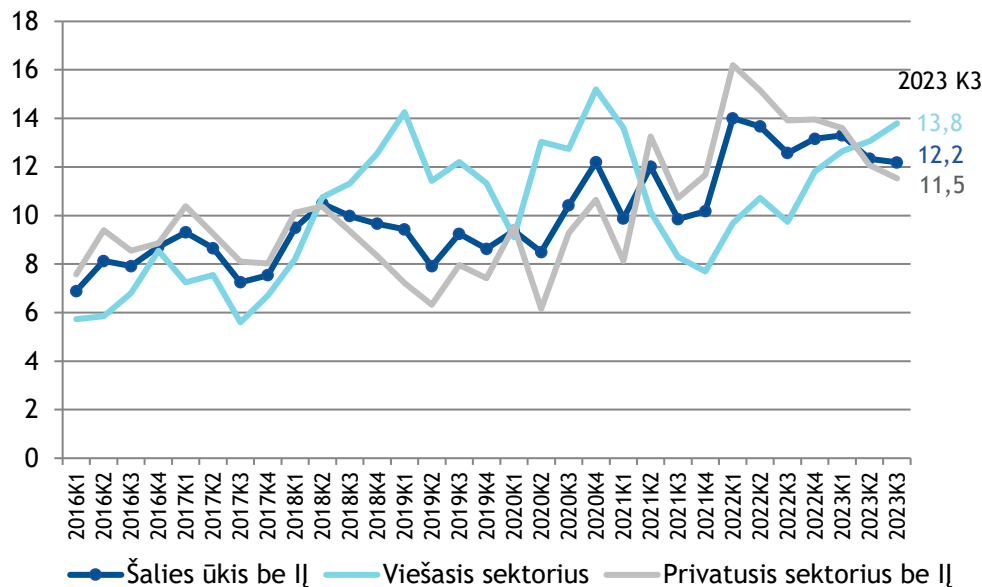

Nedarbo lygis ir užimtų gyventojų pokyčiai, proc.

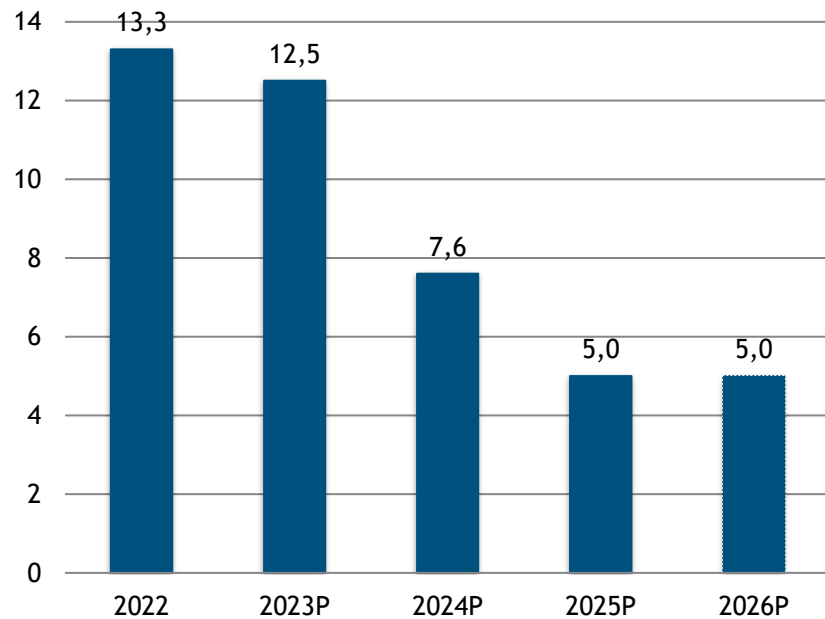
Darbo užmokesčio augimas tęsiasi, bet lėtėja

Darbo užmokesčio* pokyčiai per metus, proc.

*Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis
IĮ - individualios įmonės

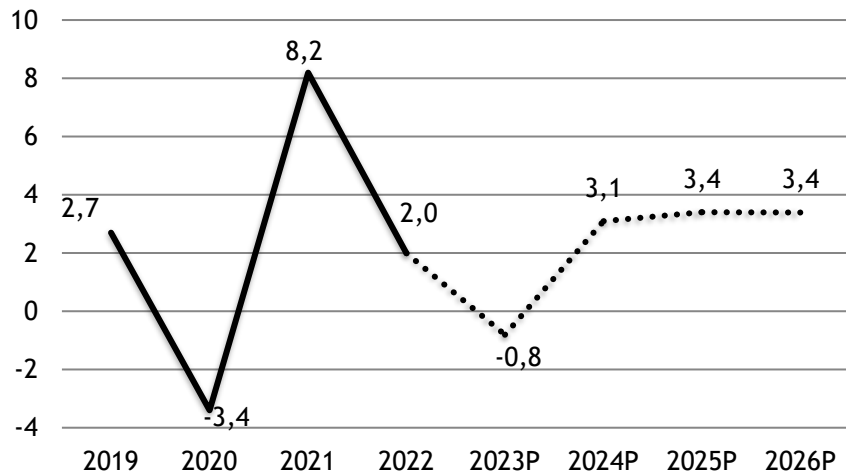
Darbo užmokesčio* pokyčiai, proc.

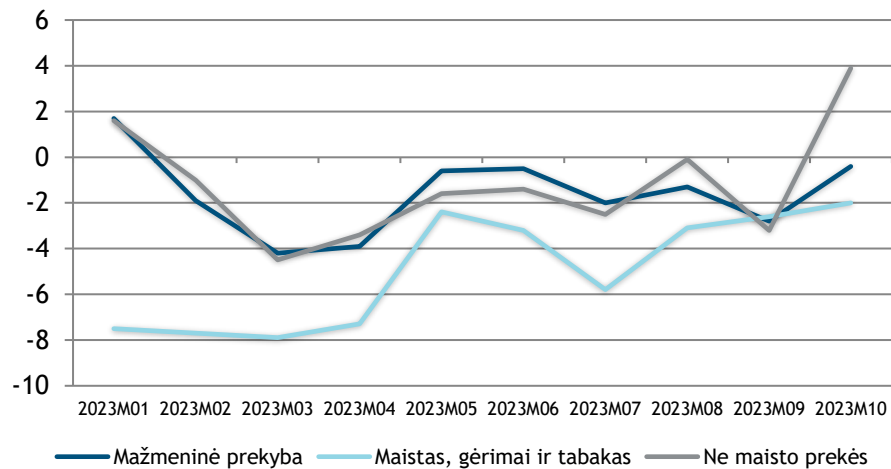
Namų ūkių vartojimas: 2024 m. numatomas atsigavimas

Namų ūkių vartojimo išlaidų pokyčiai, proc.

Mažmeninės prekybos apyvartos pokyčiai, proc.

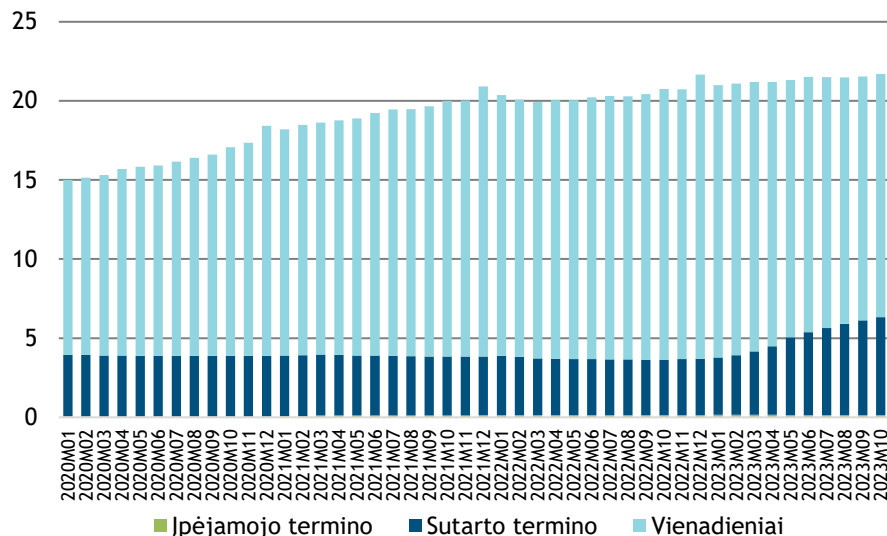

- 2023 m. spalį mažmeninės prekybos apyvartos rezultatai pagerėjo: metinis pokytis priartėjo prie 0 proc., o ne maisto prekių pardavimai didėjo;
- Maitinimo įstaigų apyvarta 2023 m. sausį-spalį vidutiniškai augo 3,5 proc.;
- 2023 m. III ketvirtį sustiprėjo gyventojų perkamoji galia (realus darbo užmokestis šalyje augo 5 proc.).

Namų ūkių indėliai ir lūkesčiai

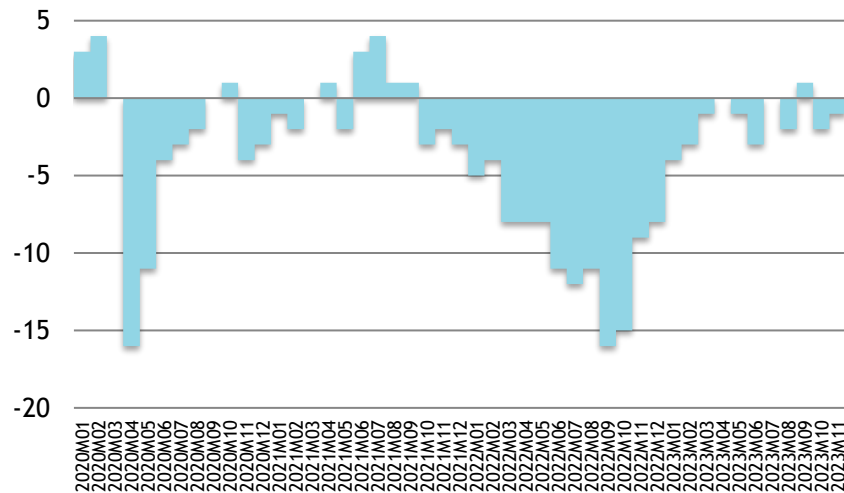

Namų ūkių indėliai, mlrd. Eur*

* Likutis laikotarpio pabaigoje

Vartotojų pasitikėjimo rodiklis, proc.

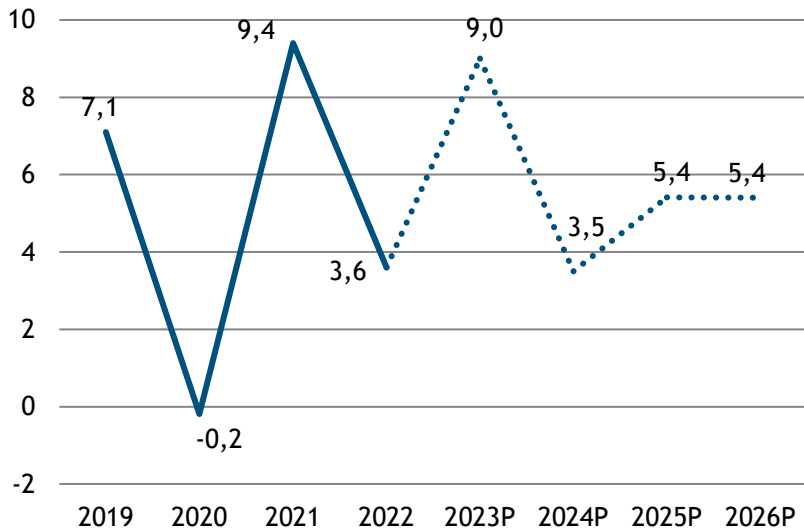

- Namų ūkių indėliai išlieka aukštame lygyje ir rodo erdvę vartojimo augimui;
- Lėtėjant infliacijai ir tęsiantis atlyginimų augimui, gyventojų lūkesčiai 2023 m. gerėjo.

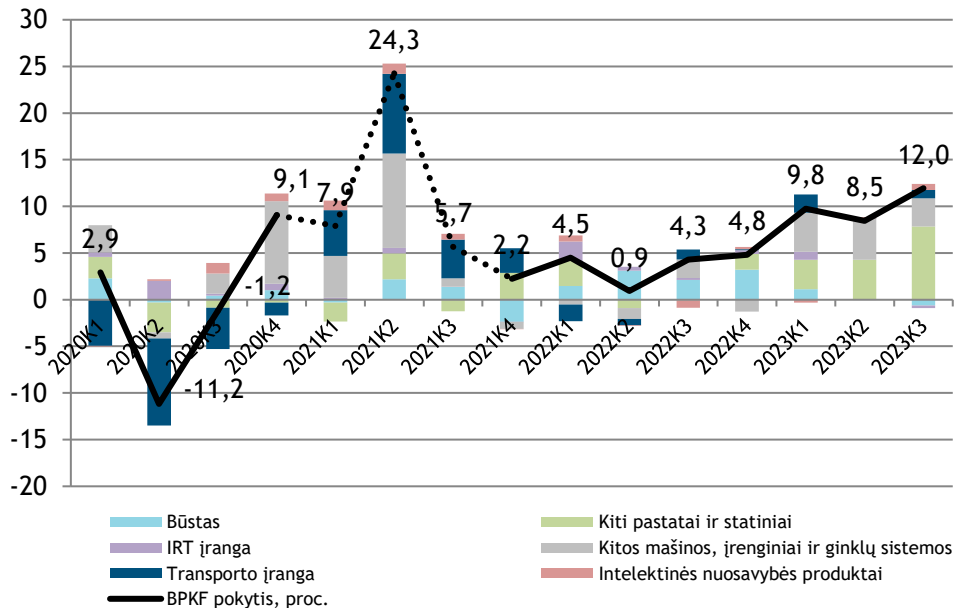
Investicijos: spartus augimas šiomet

Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo pokyčiai, proc.

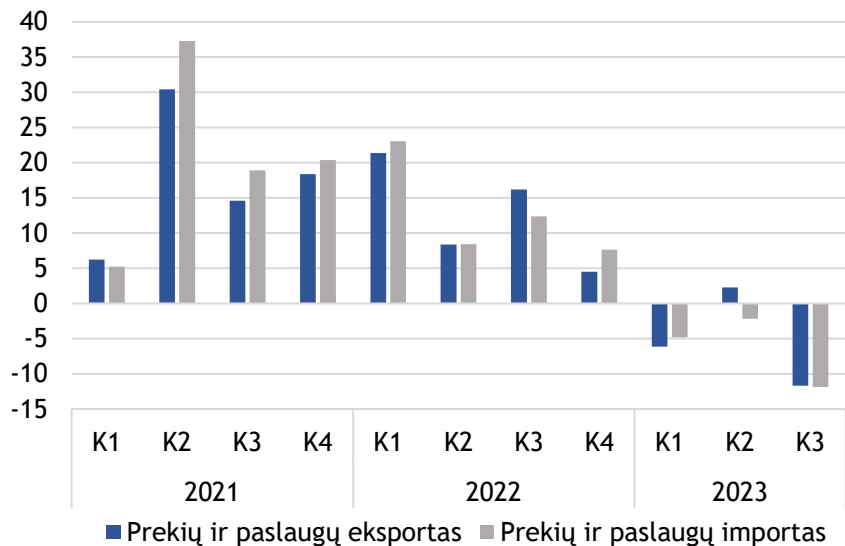
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo pokyčiai ir komponentų įtaka (procentiniai punktai)

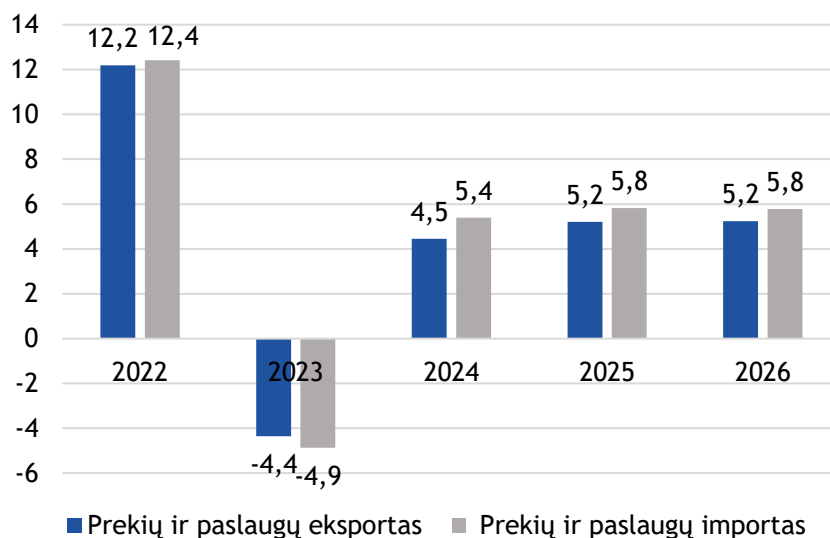
Užsienio prekyba patiria iššūkių, bet 2024 m. numatomas augimas

Eksporto ir importo metiniai pokyčiai (palyginamosiomis kainomis), proc.

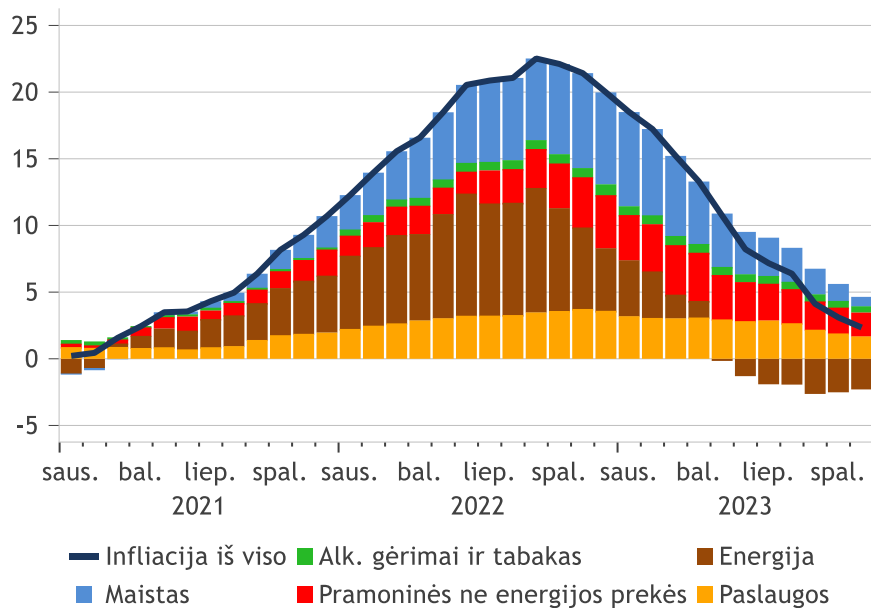
Eksporto ir importo metiniai pokyčiai (palyginamosiomis kainomis), proc.

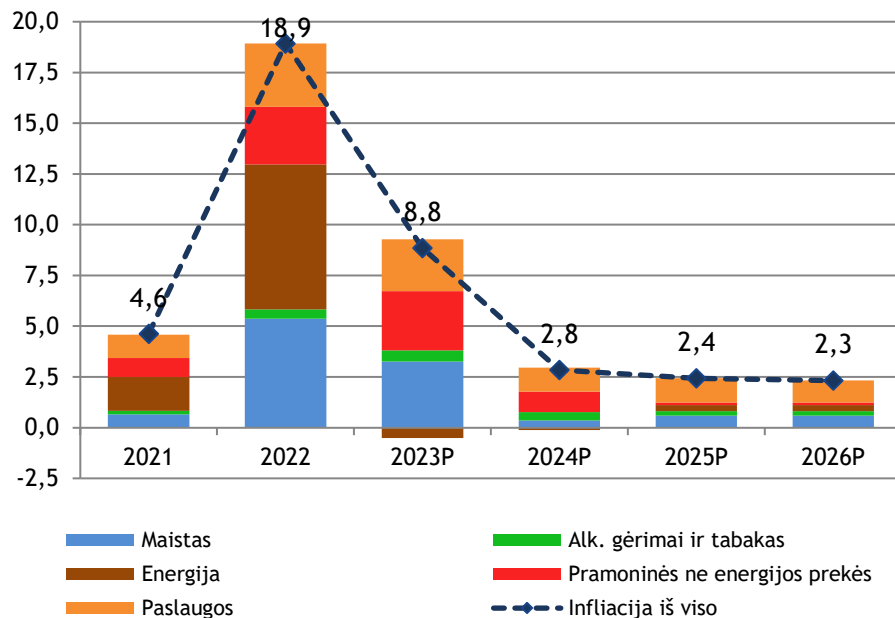
Infliacijos mažėjimas tęsiasi

Metinė infliacija ir jos komponentų kontribucijos, proc./proc. punktai

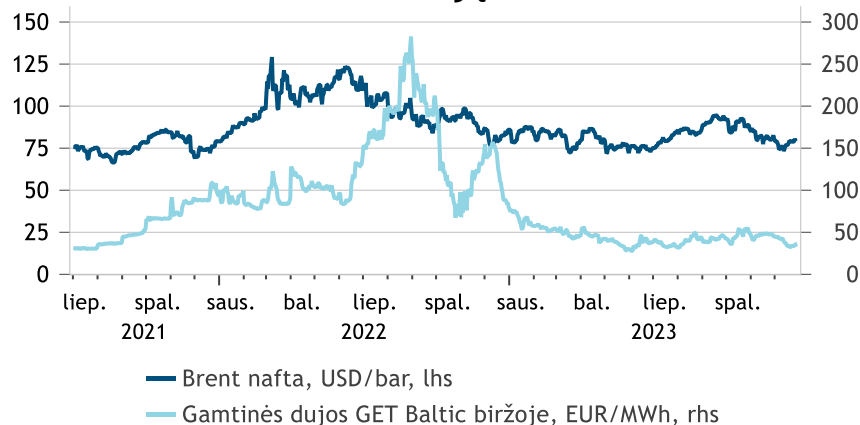
Vidutinė metinė infliacija ir jos komponentų kontribucijos, proc./proc. punktai

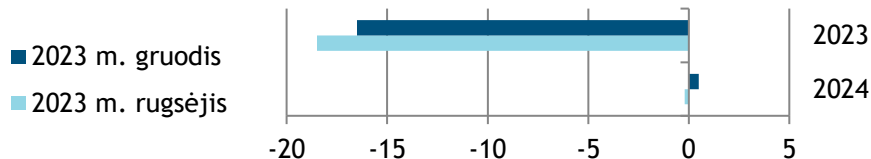
Energijos ir maisto kainų raida

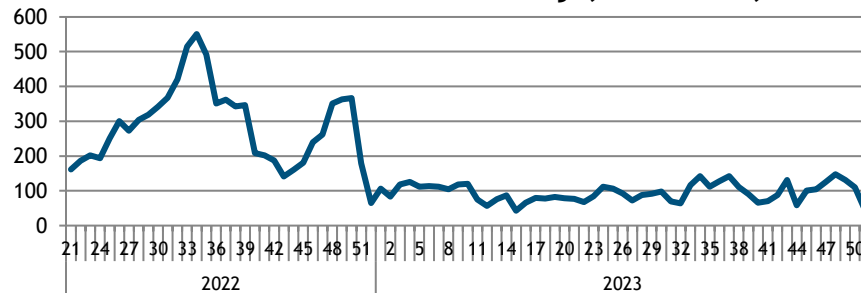
Naftos ir dujų kainos

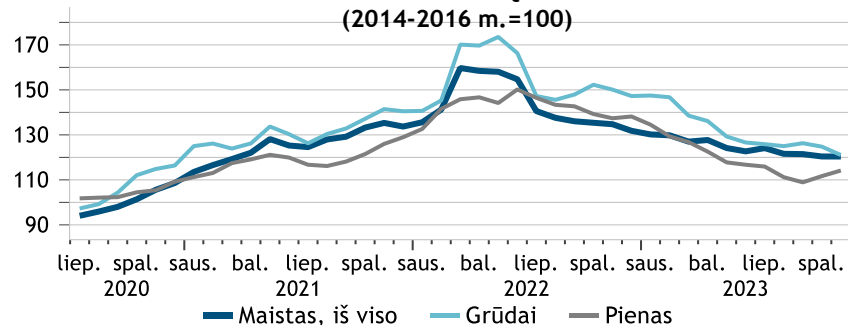
Prielaidos dėl naftos kainų (USD/bar) pokyčių, proc.

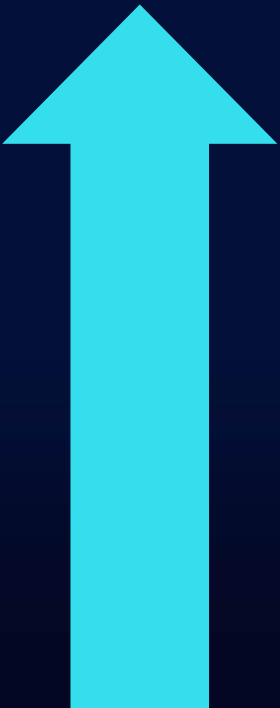
Elektros kaina Nord Pool biržoje, EUR/MWh, sav.

FAO maisto kainų indeksas (2014-2016 m.=100)

Rizikos veiksniai

-
- Stipresnė vidaus ir užsienio paklausa
 - Ekonominį augimą skatinanti fiskalinė politika
 - Efektyvus „Naujos kartos Lietuva“ plano ir kitų ES lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimas
 - Geresnės demografinės tendencijos ir kvalifikuotų darbuotojų imigracija
 - Spartesnis perėjimas prie žaliosios energetikos

- Karo Ukrainoje eskalacija ir tiekimo grandinių trikdžiai
 - Konflikto Artimuosiuose Rytuose eskalacija ir naujos geopolitinės įtampos
 - Pernelyg stiprus monetarinės politikos sugriežtinimas
 - Spartesnis energijos ir kitų žaliavų, maisto kainų augimas
 - Mažiau palanki euro zonos ir globalios ekonomikos raida
 - Svyravimai pasaulio finansų rinkose
 - Visuomenės senėjimas ir darbuotojų trūkumas
 - Nauji COVID-19 viruso protrūkiai
-

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA